Andreea Dinică

LIMBĂ VIE ŞI NORMĂ LITERARĂ ÎN ŢARA ROMÂNEASCĂ LA JUMĂTATEA SECOLULUI AL XIX-LEA. MĂRTURII DIRECTE ŞI INDIRECTE ÎN *GRAMATICA* LUI IORDACHE GOLESCU (1840)[1]

1. PRELIMINARII

Gramatica[2] publicată de Vornicul Iordache Golescu în anul 1840, rămasă până astăzi în ediția originală, nu a atins, nici în epocă, nici ulterior, prestigiul pe care l-au cunoscut alte lucrări din acelaşi domeniu. Motivul principal al acestui destin nedrept depinde, neîndoilenic, de contextul sociocultural al perioadei şi este în strânsă legătură cu destinul personal al autorului.

Contextul sociocultural este cel specific jumătății secolului al XIX-lea, momentul de turnură al culturii româneşti – şi al întregii societăți în ansamblu – de la vechi spre nou, de la Orient spre Occident. Termenul care surprinde cel mai bine caracteristicile acestei perioade este „tranziție", iar sciziunea se reflectă în percepțiile unui trăitor al veacului[3].

Destinul autorului, sau mai propriu spus al lucrării, a făcut ca între momentul în care pare a fi fost redactată şi cel în care a fost tipărită să se scurgă mai bine de un deceniu, ceea ce, în ritmul accelerat de modernizare specific acelei epoci, a făcut ca acestă operă să fie, în ciuda dimensiunilor ei impresionante, deja depăşită, în momentul în care s-a putut difuza prin tipar, din punctul de vedere al concepției şi al terminologiei.

Primul indiciu asupra existenței acestei gramatici, într-un anumit stadiu de elaborare, datează din anul 1828 – anul apariției *Gramaticii româneşti* a lui Heliade

[1] *Această lucrare a fost realizată în cadrul proiectului „Cultura română şi modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate", cofinanțat de Uniunea Europeană şi Guvernul României din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de finanțare nr. POSDRU/159/1.5/S/136077*

[2] *Băgări de seamă asupra canoanelor grămăticeşti* de vornicul Iordache Golescul, fiiul Răposatului Banului Radul Golescul, În zilele Prea-înălțatului nostru Domnu ALECSANDRU DIM. GHICA VOEVOD şi tipărită cu însuşi cheltuiala a Dlui Vornicului.

[3] „Ca în orice țară pe cale de regenerare, sânt la noi două principii care stau în luptă, o luptă înăbuşită, însă uriaşă şi necontenită, între bătrân şi tânăr, între obiceiul căzut şi veşted şi inovația cutezătoare, plină de putere şi de viață; o luptă pe moarte între vechi şi nou, în care biruința greu câştigată va fi a celui din urmă" (A. Russo, *Iaşii şi locuitorii lui în 1840*).

LR, LXIV, nr. 2, p. 175–182, Bucureşti, 2015

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

Rădulescu. Heliade îşi dedică opera unor personalităţi printre care se numără şi Iordache Golescu, ca unul vrednic de pomenit pentru „osteneala" de a „desăvârşi şi lumina limba" cu gramatica şi cu dicţionarul său (Heliade Rădulescu [1828]/1982: 9–11). Manuscrisul gramaticii lui Iordache Golescu trebuie să fi fost destul de aproape de forma din varianta tipărită, dacă ţinem seama că singura trimitere bibliografică pe care Heliade Rădulescu o face în lucrarea sa este la gramatica lui Golescu, la care apelează pentru completarea datelor referitoare la paradigma verbală în română[4] (Heliade Rădulescu [1828]/1982: 203).

Un alt reper temporal din destinul *Gramaticii* este anul 1832, când Golescu o prezintă Eforiei Şcoalelor, de la care solicită tipărirea – din păcate fără efect, dată fiind lipsa resurselor pentru asemenea cheltuială (Bănescu 1910: 89–90). Nici generalul Kiseleff, căruia i se adresează ulterior, nu-l ajută (Bănescu 1910: 90–91), astfel încât autorul o publică, cu cheltuială proprie, abia în anul 1840.

Această temporizare face ca, la o analiză amănunţită a lucrării, Şăineanu ([1892]/1990: 390) să dea verdictul dur de „anacronism" şi „regres în raport cu Gramatica lui Eliad".

Alt element care a făcut ca *Gramatica* lui Golescu să nu aibă rezonanţă în momentul apariţiei, şi, implicit, nici ulterior, a fost acela că Golescu nu făcea parte din învăţământ – nu era profesor, spre deosebire de toţi ceilalţi autori de gramatici ai vremii, care, în calitate de profesori, se bucurau de popularizarea lucrărilor lor în mediul şcolar (Avram 1978: 49, 57). Deşi nu a activat în mod direct în învăţământ, Iordache Golescu a fost, în calitate de efor, un susţinător şi un militant pentru dezvoltarea învăţământului românesc în perioada sa de început[5].

2. CONCEPŢIA DESPRE LIMBĂ A LUI IORDACHE GOLESCU

Apărută în serie cu mai multe lucrări similare prin conţinut şi scop, într-o epocă în care preocupările pentru modernizarea limbii române le implicau pe cele pentru normarea ei, gramatica lui Iordache Golescu rămâne o operă aparte prin tipul de informaţii care depăşesc cadrul noţiunii moderne de „gramatică" (= morfologie şi sintaxă). Deşi cuprinderea în „gramatică" a unor elemente care aparţin şi altor compartimente ale limbii în afară de morfologie şi sintaxă este ceea ce s-ar putea numi o particularitate terminologică a gramaticilor vechi, gramatica de care ne ocupăm aici are relevanţă pentru două domenii lingvistice din afara morfosintaxei: cel dialectal şi cel fonetic.

[4] Într-o notă de subsol din secţiunea dedicată conjugării verbului, Heliade Rădulescu notează: „Asupra conjugării verburilor, vezi Grămatica Dumnealui Vornicului Gheorghe Golescu, unde poţi avea destulă deslușire şi pentru cele regulate şi pentru cele neregulate."

[5] Prin efortul său, Gheorghe Lazăr începe activitatea la şcoala „Sf. Sava" şi se ocupă de trimiterea în străinătate a primilor bursieri români (DLitR, s.v)

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

2.1. INCONGRUENȚELE REGIONALE ÎN VIZIUNEA LUI IORDACHE GOLESCU

2.1.1. Incongruențe lingvistice (dialectale)

Ca mulți alți scriitori care au fost preocupați de ceea ce se numeşte astăzi *limbă literară supradialectală* – începând de la celebrul exemplu al mitropolitului Simion Ştefan –, Iordache Golescu remarcă diversitatea variantelor geografice ale limbii române: „Am băgat de seamă că una din înpiedecările spre înnaintarea limbii rumâneşti, este şî aceasta, adică această limbă vorbindu-să în Țara Rumânească, în Moldova, în Basarabia, în Bucovina, în multe părți ale Transilvaniei, şî în Banat, nu se grăieşte p-în toate părțile tot într-un fel, ci cu oare ce deosebire ..." (Golescu 1840: 6–7); din faptul că vede în această diversitate o „înpiedecare spre înnaintarea limbii rumâneşti" reiese cu claritate că în concepția sa o limbă literară ideală este o limbă supradialectală.

2.1.2. Incongruențe în sistemele de scriere

Pe lângă diferențele *reale*, corespunzătoare diferențelor dialectale care se reflectau în modul de a scrie al contemporanilor săi, Iordache Golescu a remarcat şi diferențele *convenționale*, rezultate din adoptarea unor sisteme diferite de redare în scris a limbii române: „Cum şi la scrisoare fac oare ce deosebire, scriind uniĭ cu slovile cele vechi rumâneşti, alții cu slove latineşti, şâ alții prefăcându-le în chipul slovelor ruseşti, iar ceĭ maĭ mulțĭ, o amestecătură din toate" (Golescu 1840: 6–7).

Critica utilizării iusului mare fără notarea consoanei nazale

Una dintre deprinderile recurente în scrisul vechi românesc, aceea a suprimării grafice a consoanelor nazale după ѧ – mult mai rar după alte slove care notează vocale centrale (în poziție nazală) (Vârtosu 1968) – pare a se fi transmis până în pragul epocii moderne, deoarece Iordache Golescu îi dezaprobă pe cei care „obişnuiesc dă scriu, în loc dă *în*, numai *î*, ca când ar avea putere o slovă glasnică să însemneze dooă slove, una glasnică, şâ alta neglasnică, lucru cu totul înpotriva firei slovelor, căci o slovă un glas numai are cu o glăsuire, or glasnică, sau neglasnică, iar nu dooă, una glasnică şâ alta neglasnică, care aceasta şâ d-in tiparul cel vechiu, să cunoaşte curat, că unde iera trebuință dă *n*, după *î*, să şâ punea, cu atâta dăosebire, că-l punea d-asupra, iar nu în rând, cum în loc să scrie *înştiințare*, *înduplecare*, scriia *îştiințare, îduplecare* arătând că *î*, singur, n-are glasul şî al lui *n*, ci numai al său, dă aceia trebuie ca la câte cuvinte să cere *n*, după *î*, la toate să-l şî punem în rând, ádică să scrim *înştiințare, înduplecare*, iar nu *îştiințare, îduplecare* (Golescu 1840: 199).

Această observație arată că, deşi legat încă de vechiul scris românesc prin adoptarea alfabetului de tranziție – şi, în particular, prin adoptarea unei slove foarte asemănătoare cu iusul mare chirilic (ѻ) pentru notarea vocalei centrale închise –, Iordache Golescu a pus mai presus de aceste tradiții principiul fidelității față de rostire (v. **2.1.3.2.**).

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

2.1.3. Soluții întrevăzute de Iordache Golescu

2.1.3.1. *Unificarea prin consens*

În fața acestor constatări, Iordache Golescu a încercat – ca mulți alții cu preocupări similare – să schițeze niște soluții de suprimare a diferențelor în care vedea o stavilă serioasă în calea modernizării limbii române. În acest sens, el a afirmat necesitatea constituirii unor reguli şi a unui sistem ortografic unitar la nivel supradialectal, printr-un *consens al scriitorilor reprezentativi* din diferitele provincii româneşti: „din fieş-care țară (unde să grăieşte această limbă) s-ar aduna la un loc câte unul sau doi, din cei mai învățați profesori ai şcoalelor, de ştiința canoanelor grămăticeşti, şi cu toții într-o glăsuire, ar canonisi şî grămatică, şî slove obşteşti, silindu-să ca şî cuvintele să le aducă, cât va fi prin putință, la o regulă, a lipsi neregulalitaoa lor, şî slovele să le asemeneze, cu cele latineşti, ce sânt slove obşteştĭ" (Golescu 1840: 6–7).

2.1.3.2. *Unificarea prin adoptarea „grafiei fonetice"*

Iordache Golescu este convins că redarea cu fidelitate a pronunțării şi renunțarea la anumite reguli de notare, neconforme cu realitatea fonetică, ar degreva sistemul ortografic (inclus de el în noțiunea de „gramatică") de complicații inutile: „mai cu cuviință socotesc a fi, dă s-ar scri precum să glăsuieşte, căci atunci ne lipseşte acest canon dă la gramatică, şî gramatica cu cât mai puține canoane are, cu atâta ieste şî mai lesne" (Golescu 1840: 189). Acest deziderat nu este singular în epocă, ci se regăseşte şi la Heliade – care îl va fi şi influențat, probabil, pe Golescu –, formulat în *Prefața* gramaticii din 1828: „Pentru ortografia însă care voiesc să o întruducă scriind cu litere latineşti, bine ar fi fost să urmeze duhului italienesc, adică a scri după cum vorbim... pentru ce să nu scrim după cum pronunțiem...? ... Fieştece limbă îşi are ortografia sa şi aceea sa stătut mai norocită, care s-a supus la mai puține reguli" (Heliade Rădulescu [1828]/1980: 547).

Acest principiu este – spre deosebire de acela al renunțării la elemente regionale – aplicat de vornicul Iordache cu o consecvență remarcabilă; el poate fi considerat emblematic pentru ceea ce s-ar putea socoti un realism lingvistic, în sensul indepedenței de orice prejudecăți teoretice şi de transcriere a limbii cu fidelitatea unui aparat de înregistrare. Întregul conținut lingvistic al lucrării lui Iordache Golescu constă dintr-o descriere empirică a faptelor.

2.1.3.2.1. *Notarea preiotării*

În dezacord atât cu normele limbii române actuale, cât şi cu tradiția scrisului vechi românesc (cu slove chirilice), vornicul Iordache notează consecvent preiotarea lui *e* inițial – fenomen inedit în raport cu tradiția şi, probabil, singular în scrisul epocii – în forma de persoana III sg. a indicativului prezent al verbului *a fi* (***i****este*) şi în pronumele personale de persoana I (***i****eu*) şi a III-a (***i****a, **i**el, **i**ei*). În celelalte cazuri de notare a preiotării, modul de a proceda al lui Iordache Golescu este inovator în

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

raport cu tradiţia scrisului românesc (în care preiotarea lui *e* iniţial de cuvânt sau de silabă nu era notată niciodată, indiferent de tipul etimologic), dar coincide cu norma literară actuală: ***i****epure, **i**ed, a **i**erna, trebu**ie**(şte*) (189).

În interiorul cuvântului, vornicul Iordache îl notează pe *i* semivocalic din secvenţele constituite din *i* + vocală, în diferite tipuri etimologice. De această dată, procedeul diferă de normele actuale ale scrisului românesc, dar concordă în mare măsură cu deprinderile de scriere din româna veche, unde *i* urmat de vocală este notat printr-o slovă specifică, ï. În afară de cuvântul *viiaţă*, în care grafia cu doi *i* poate corespunde radicalului etimologic bisilabic, secvenţa fonetică [i˘], corespunzătoare în grafia limbii literare actuale unui singur *i*, este notată de Iordache Golescu prin *ii* în următoarele situaţii:

– în interiorul cuvintelor vechi care au un radical conţinând un hiat[6] *i* + vocală: *liliiac* – în derivatele vechi cu sufixul moştenit *-ie* (< lat. *-ia*): *datoriie* < *dator* (< *detoriu* < lat. *debitorius*) + suf. *–ie*;

– în neologisme care provin din derivate latineşti cu suf. *-ia* (inclusiv nume proprii şi derivate de la ele): *interjeţiie*, *italiian*;

– în împrumuturile slave în *-anie*: *cazaniie*;

– în hiaturile dezvoltate târziu în română prin diereză[7], de tipul *butiie* (< v. rom. *bute* < lat. *buttis*).

Iordache Golescu, care notează consecvent *ii* în tipurile descrise mai sus, este conştient de existenţa unei norme care presupune grafii cu un singur *i* (*liliac, viaţă*), dar consideră că este potrivită o redare în scris conformă cu rostirea.

Simţul etimologic al vornicului Iordache se vede a fi depăşit însă principiile sale simplificatoare, deoare *e* iniţial din neologisme nu este niciodată confundat cu *e* iniţial din cuvintele vechi, iar forme ca *evanghelie, episcop, edem* sunt scrise consecvent fără *i-* – ceea ce se poate explica fie prin influenţa modelului de scriere a cuvintelor respective în limbile occidentale, fie prin faptul că tendinţa preiotării lui *e-* iniţial nu va fi atins, la data respectivă, cuvintele din această serie (aşa cum se întâmplă în faza actuală a limbii române, în pronunţarea vorbitorilor neinstruiţi).

2.1.3.2.1. *Notarea lui* h *iniţial*

Fenomenul extrem de specific muntenesc al căderii lui *h* iniţial (tipurile *aide*, *oţ* < *haide*, *hoţ*, v. şi Puşcariu 1994: 61) este extrem de bine reprezentat în gramatica lui Iordache Golescu, care dă şi lista termenilor unde *h* etimologic poate să nu apară: *ʿalva*, *ʿarac*, *ʿarvat*, *ʿoră*, *a ʿorcăi*, *ʿorbotă*, *a ʿodorogi*, *ʿârâiesc, ʿâţâiesc,*

[6] Hiaturile de acest tip sunt de fapt suprimate în mod aproape regulat în română, în urma „dublării" vocalei *i* printr-un *i̯*.

[7] Succesiunea *-i* + vocală nu este primară în seria căreia îi aparţine *butie* şi care cuprinde mai multe tipuri morfofonetice – în funcţie de consoana de la finala radicalului etimologic: *aşchie*, *unghie*; *muchie*; *prăpastie*, *primejdie*). Extinderea acestui tip de diereză constituie o tendinţă specifică graiurilor munteneşti – unde s-au dezvoltat forme neliterare (Marin 2014 ms.)

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

ʻârdău. Este interesant că sunt cuprinse în această serie cazurile în care dispare *h* ajuns în poziție *medială* prin prefixare: *a înʻama* [= a înhăma], *a dăʻama* [= a dehăma], ca şi *h* medial din numele propriu *Maʻomet* (v. şi Puşcariu 1994: 61)

3. PROBLEMA NORMĂRII ROSTIRII (NORMELE FONETICE)

3.1. SERII CONSONANTICE DURE

Iordache Golescu consideră că rostirea dură a anumitor serii consonantice – reflectată în modificarea *e*, *i* > *ă*, *î* – este o „normă”, iar rostirea moale a consoanelor respective o pune pe seama influenței străine, a incapacității străinilor de a pronunța vocalele centrale: „Aceste schimbări socotesc că curg d-in pricina streinilor, ce nu pot glăsui, nici *ă*, nici *â*, şâ rumânii luându-să după iei, au schimbat o slovă într-alta” (Golescu 1840: 199).

În seria durificărilor considerate normă de vornicul Iordache intră două tipuri istoric şi funcțional diferite, dar ambele neadmise de norma literară actuală:

i. durificarea şuierătoarei surde, care la Iordache Golescu este aproape regulată în forma conjuncției *şi* > *şâ* (= [şî]);

ii. durificarea din *dă* (prepoziție şi conjuncție) şi *pă*.

În tipul i., trebuie remarcat, pe de o parte, că transformarea *i* > *î* nu este un fenomen specific zonei Munteniei nici în cursul istoriei (Gheție 1975: 326) şi nici în faza actuală (TDR 169–172). Pentru acest motiv, consecvența cu care Iordache Golescu notează *şî* este o trăsătură deconcertantă a scrisului său, greu de explicat în contextul abundenței particularităților evident munteneşti.

Tipul ii., durificarea din *dă* şi *pă*, este un fenomen cu tradiție în graiurile munteneşti (mai veche în cazul lui *dă* şi ceva mai târzie în cazul lui *pă*), dar este un fenomen limitat exclusiv la prepoziția *pe* în cazul consoanei labiale şi, în cazul consoanei dentale, afectează doar prepoziția *de* şi derivatele cu prefixul *dăs-*/*dăz-*.

„Normarea” cazurilor de durificare discutate mai sus reprezintă în mod evident o tendință orientată exact invers în raport cu direcția care s-a impus în limba română în privința durificărilor consonantice.

3.2. PROBLEMA LUI -*U* FINAL

Rezistența lui -*u* final după sunet palatal (fenomen în privința căruia mărturia textelor vechi româneşti se întâlneşte cu situația din graiurile dacoromâne actuale, v. Zamfir 2014: 346) se reflectă şi în notarea lui consecventă de către Iordache Golescu; la multele exemple de forme cu -*u* după sunet palatal, care se întâlnesc pe tot parcursul textului său, autorul adaugă remarca explicită că în cuvinte de tipul *întâiu*, *mălaiu*, *graiu*, *războiu*, *roiu*, *bordeiu*, *copaciu*, *bâlciu* există o vocală finală care „să glăsuieşte cu glas scurt”.

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

Statutul lui *-u* final din celelalte tipuri de contexte este şi el adus în discuție, dar separarea de tipurile *graiu* şi *copaciu* este evidentă: semnul grafic folosit pentru redarea lui este altul decât *u*, şi anume (*y*); remarca lui Golescu despre acest sunet confirmă dispariția lui în epoca respectivă („care s-a lăpădat, ne mai fiind trebuincios") şi reactualizarea lui în situațiile în care se adaugă „încheietură" sau „pronume".

4. CONCLUZII

Cu toate preocupările sale pentru normare şi modernizare, aspectul gramaticii vornicului Iordache arată o dată în plus că între idealul de limbă al unui scriitor şi limba în care el scrie de fapt este o distanță considerabilă. Este evident că – în ciuda a ceea ce se susține de obicei despre istoria constituirii normei literare româneşti – în faza în care scria Iordache Golescu normele literare locale erau încă extrem de puternice şi că nu puteau fi abandonate prin simpla adoptare a idealului unificării: limba lui Iordache Golescu este atât de plină de muntenisme – nu numai de acelea care țin de tradiția scrisului în Țara Românească, ci de inovații dialectale munteneşti, unele destul de târzii şi neatestate în surse anterioare –, încât trebuie considerată încă, la jumătatea secolului al XIX-lea, un model de normă *dialectală*, extrem de departe de ceea ce este limba literară actuală.

Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti"
al Academiei Române
Bucureşti, Calea 13 Septembrie nr. 13
andreea.dinica@gmail.com

BIBLIOGRAFIE

Avram 1978 = *Lingvistica românească între 1828-1870, Gramatică*, în *Istoria lingvisticii româneşti*, coordonator acad. Iorgu Iordan, Editura Ştiințifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1978, p. 48-67.

Bănescu 1910 = *Viața şi scrierile marelui-vornic Iordache Golescu. Bucăți alese din ineditele sale*. Tipărite de N. Bănescu, Vălenii de Munte, 1910.

DLit.R = *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1979.

Heliade Rădulescu [1828]/1980 = *Gramatică românească* de Ion Heliade Rădulescu, Ediție şi studiu de Valeria Guțu Romalo, Editura Eminescu, Bucureşti, 1980.

Gheție 1975 = Ion Gheție, *Baza dialectală a românei literare*, Editura Academiei, Bucureşti 1975.

Marin 2014 = Maria Marin, *Un tipar flexionar feminin specific graiurilor munteneşti actuale: ie ~ e*, în volumul Celui de-al XVI-lea Simpozion Internațional de Dialectologie, Cluj Napoca, 11–12 septembrie 2014, sub tipar.

Puşcariu 1994 = Sextil Puşcariu, *Limba română*, vol. II, Rostirea, Ediție îngrijit de Magdalena Vulpe, Studiu introductiv de Andrei Avram, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1994.

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)

Şăineanu ([1892]/1990) = *Caracterul general al „Băgărilor de seamă”*, în Iordache Golescu, *Scrieri alese*, Ediţie şi comentarii de Mihai Morar, Tabel bibliografic şi repere critice de Coman Lupu, Cuvânt înainte şi coordonare de acad. Al. Rosetti, Cartea Românească, 1990.
TDR = *Tratat de dialectologie românească*, Scrisul Românesc, Craiova, 1984.
Vârtosu 1968 = Emil Vârtosu, *Paleografia româno-chirilică*, Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1968.
Zamfir 2014 = Dana-Mihaela Zamfir, *În legătură cu istoria amuţirii lui* ***-u*** *final. Despre rezistenţa în timp şi despre difuziunea dialectală a tipurilor fonetice* ***puiu, ochiu*** *şi* ***ariciu***, în *Lucrările celui de-al XV-lea Simpozion Internaţional de Dialectologie (Cluj-Napoca, 13–14 septembire 2012)*, Editura Argonat – Scriptor, Cluj-Napoca, 2014, p. 313–362.

REAL LANGUAGE VS ABSTRACT NORM IN THE MID-19TH CENTURY WALACHIA – DIRECT AND INDIRECT EVIDENCE FROM *GRAMATICA* OF IORDACHE GOLESCU

(Abstract)

In this article, the author presents the ideas of the unification and modernization of the language directly and indirectly exposed by Iordache Golescu in his grammar, *Băgări de seamă...* On one hand, the author is aware of the necessity to overcome the dialectal distinctions, and, on the other hand, his work represents quite a unique evidence of the dialectal variety spoken in Walachia on the first half of the 19th century.

Cuvinte-cheie: limbă literară, variantă regională, unificare, modernizare, constituirea normei.

Keywords: literary language, regional variety, unification, modernization, norm constituency.

BDD-A20542 © 2015 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 16:55:30 UTC)